

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: **Ing. X.**, narozený X.
bytem X.

proti
žalovanému: **Ministerstvo dopravy**
sídlem nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 9. 2020 č. j. 2021/2020-160-SPR/3

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí Ministerstva dopravy (dále jen „**žalovaný**“) ze dne 3. 9. 2020 č. j. 2021/2020-160-SPR/3 (dále jen „**napadené rozhodnutí**“), kterým bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“), zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, odboru dopravněsprávních činností ze dne 7. 5. 2020 č. j. MHMP 660696/2020/Dos (dále jen „**prvostupňové rozhodnutí**“).

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

2. Prvostupňovým rozhodnutím Magistrát hlavního města Prahy, odbor dopravněsprávních činností (dále jen „**správní orgán I. stupně**“) v souladu s ust. § 67 odst. 1 správního řádu, uznal žalobce vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona č. 361/2000

Sb., o provozu na pozemních komunikacích a změnách některých zákonů (dále jen „**zákon o silničním provozu**“), kterého se měl dopustit tím, že dne 18. 8. 2019 v 18:46 hodin řídil v Praze 10, ulici Černokostelecká, ve směru jízdy do ulice U Stavoservisu k ulici Průmyslová, motorové vozidlo tovární značky X., uvedené registrační značky, kdy při průjezdu stanovištěm silničního laserového rychloměru MicroDigiCam LTI, v Praze 10, v ulici Černokostelecká, u sloupu veřejného osvětlení č. 005567, byla vozidlu řízenému žalobcem, tímto silničním laserovým rychloměrem naměřena nepovolená rychlost jízdy 68 km/h, ale při zvážení možné odchylky měřicího zařízení ve výši ± 3 km/h byla výše uvedenému vozidlu jako nejnižší skutečná rychlost naměřena rychlost jízdy 65 km/h, ačkoliv je v místě dovolena v souladu s ustanovením § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu rychlost jízdy nejvýše 50 km/h, což je rychlost o 15 km/h vyšší, než je v konkrétním místě dovoleno. Tímto jednáním tak spáchal z vědomé nedbalosti, neboť věděl, že může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí, přestupek podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona o silničním provozu, za což mu, za použití ust. § 125c odst. 5 písm. g) tohoto zákona, byla uložena pokuta ve výši 1 500 Kč, a dále mu byla uložena povinnost uhradit náklady řízení 1 000 Kč.

II. Žalobní body

3. Žalobce namítal, že jednání, kterým byl shledán vinným, nemůže být v souladu se zásadou *neminem laedere* trestáno, neboť svým jednáním neohrozil chráněný zájem společnosti, též nebyl řádně posouzen materiální aspekt daného přestupku, správní orgán neměl při posouzení postupovat čistě formálně, ale měl zkoumat a konkrétně zdůvodnit materiální aspekt přestupku, a pokud takto neučinil, překročil ústavou mu svěřené pravomoci.
4. Žalovaný pochybil, pokud nedefinoval chráněný zájem společnosti a nezkoumal, zda jednání žalobce takový zájem ohrozilo. Společenská nebezpečnost chování nemůže spočívat pouze v porušení poslušnosti nebo kázně, ale měřítkem musí být vždy jiný člověk, zdraví, majetek či obdobný statek. Tedy pokud došlo k pouhému porušení pravidel, ale toto nemělo negativní důsledky, které by se projevíly ve sféře jiné osoby, jejího zdraví, majetku atp., nemohlo dojít k ohrožení chráněného zájmu společnosti.
5. Správní orgán I. stupně posoudil nedostatečně materiální znak přestupku, žalovaný se s tímto ve svém rozhodnutí rovněž ztotožnil. Žalobce namítal, že v době spáchání údajného přestupku se v dané lokalitě nenacházel žádný chodec ani cyklista, jakož ani v dohledu nebylo jiné vozidlo. Z uvedeného žalobce vyvozuje, že nebyl naplněn materiální znak přestupku, neboť nebyla prokázána příčinná souvislost mezi překročením rychlosti v daném místě a čase a ohrožením života, zdraví majetku či jiné

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

hodnoty chráněné zákonem, pokud touto hodnotou nemá být pouhá poslušnost. K posouzení otázky materiálního aspektu přestupku pak žalobce odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, a sice rozsudek ze dne 26. 4. 2013, č. j. 5 As 76/2011-78, ze dne 24. 10. 2013, č. j. 4 A 133/2013-25 a ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45. Důkazní břemeno leží co do prokázání naplnění materiálního aspektu přestupku na správním orgánu, žalobce přitom tvrdí, že jej nenaplnil. Žalobce zároveň uzavírá, že došlo k porušení žalobcova práva na spravedlivý proces, neboť správní orgán I. stupně ani žalovaný neuvedl skutečnosti dosvědčující naplnění materiálního aspektu přestupku a vystačil si pouze s obecnými formálními vyjádřeními.

6. Žalobce měl konečně za to, že pokud správní orgán nezdůvodnil materiální aspekt popsaného chování žalobce, způsobil tím z hlediska dělby moci nepřipustné převážení moci výkonné. Takový přístup je dle žalobce v rozporu s ústavní zásadou svobody, když ta nesmí být vymezena tím, co občan smí, protože mu to stát dovoluje, ale může být pouze omezena svobodou jiného.
7. Žalobce dále ve své replice ze dne 26. 12. 2020 k vyjádření žalovaného namítal, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné, neboť se žalovaný nevypořádal s argumentem žalobce obsaženým v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, a sice že správní orgán I. stupně nepřezkoumával naplnění materiálního znaku přestupku.
8. Žalobce konečně navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno, věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení a aby byla žalovanému uložena povinnost uhradit žalobci náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě podrobně popsal průběh správního řízení, uvedl, že žalobce napadá rozhodnutí žalovaného ve třech bodech, a sice nejprve v definici toho, co je chráněný zájem společnosti, a zda jednání žalobce takový zájem ohrozilo, dále pak shrnul, že posouzení materiálního aspektu přestupku považuje žalobce pouze za formální a nikterak vztažené ke konkrétní situaci žalobce, neboť žalovaný neprokázal příčinnou souvislost mezi překročením rychlosti a ohrožením života, zdraví a majetku, a za třetí postup žalovaného žalobce shledal v rozporu s ústavní zásadou svobody, když státní moc má sloužit všem občanům a má být uplatňována pouze v případech a v mezích, které stanoví zákon.
10. K námitce ohrožení chráněného zájmu společnosti žalovaný uvedl, že společenský právem chráněný zájem se musí vztahovat přímo k zaviněnému jednání, v tomto konkrétním případě tedy k překročení rychlosti, což správní orgán I. stupně zcela dostatečně odůvodnil ve svém rozhodnutí, se kterým se žalovaný následně také ztotožnil. Zákon o silničním provozu totiž chrání zejména bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, tedy v důsledku život a zdraví účastníků silničního provozu.
11. K námitce odůvodnění materiálního aspektu přestupku konstatoval, že v rozhodnutí správního orgánu I. stupně byla dostatečně hodnocena obecná závažnost překročení

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

nejvyšší dovolené rychlosti. Rovněž uvedl, že lze obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. Odkázal na to, že se správní orgán I. stupně zabýval jak rychlostním limitem pozemní komunikace, tak možnými následky překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci, především s ohledem na prodloužení brzdné dráhy vozidla, jakož i zohlednil možné překážky na pozemní komunikaci, které žalovaný musí předvídat a které by mohly vést ke vzniku dopravní nehody.

12. Závěrem pak sdělil, že zákonem není stanovena přesná hranice rychlosti jízdy motorovým vozidlem, jejíž překročení způsobí naplnění materiálního znaku přestupku, k čemuž odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, dle kterého jsou správní orgány povinny zkoumat vždy, když rozhodují, zda určité jednání je přestupkem či nikoliv, také otázku, jestli došlo k naplnění obou znaků přestupku, tj. znaku formálního i znaku materiálního, a uvedl, že správní orgán I. stupně se materiálním znakem přestupku zabýval dostatečným způsobem, s čímž se žalovaný v napadeném rozhodnutí ztotožnil. Dodal, že k překročení povolené rychlosti došlo o 15 km/h, a to v území s bytovou zástavbou a přechody pro chodce, spáchání přestupku bylo žalobci spolehlivě prokázáno a k porušení jeho práv tedy nedošlo. Nad to uvedl, že žalobce nedostatečné posouzení materiální stránky přestupku v průběhu celého řízení nenamítal. Žalovaný závěrem navrhl, aby žaloba byla zamítnuta a bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

IV. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

13. Městský soud v Praze o věci samé rozhodl bez jednání dle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jelikož žalobce i žalovaný svůj nesouhlas s projednáním věci bez nařízení jednání ve stanovené lhůtě nevyjádřili. Soud na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu dotčeném žalobou, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
14. Podstata pojednávání věci spočívá na posouzení otázky, zda jednání žalobce ohrozilo chráněný zájem společnosti, zda správní orgán dostatečně posoudil materiální znak přestupku a zda tím, jak ve věci rozhodl, nepřekročil jemu ústavně svěřené pravomoci, pokud materiální znak přestupku dostatečně neuvážil.
15. Ze správního spisu vyplynulo, že rozhodnutím správního orgánu I. stupně byl žalobce shledán vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona o silničním provozu, když mu byla naměřena ve výše specifikovaném místě rychlost jízdy 65 km/h, přestože v daném úseku je dovolena rychlost jízdy nejvýše 50 km/h, přičemž jedním z podkladů pro vydání rozhodnutí byla rovněž kopie ověřovacího listu č. 8012-OL-70437-18 silničního laserového rychloměru UX 018019, který byl v daném případě k měření rychlosti použit.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

16. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce odvolání, které odůvodnil tak, že napadené rozhodnutí správního orgánu I. stupně považuje za nezákonné, neboť důkaz o jeho jednání byl získán měřicím zařízením, které je bez platné certifikace, tj. není k takovým úkonům způsobilé. Správní orgán si takové okolnosti zjevně byl vědom, když ve svém rozhodnutí uvedl v obecné rovině, že při každé vyšší rychlosti, nežli je zákonem povolena, je prokázáno, že řidič není schopen ovládat motorové vozidlo takovým způsobem, aby mohl bezpečně reagovat v rámci silničního provozu. Žalobce zde odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, a to konkrétně citací, že „*zákon o přestupcích ani jiný právní předpis nestanoví přesnou hranici rychlosti jízdy motorovým vozidlem, jejíž překročení způsobí naplnění materiálního znaku přestupku. Správní orgány jsou povinny zkoumat vždy, když rozhodují, zda určité jednání je přestupkem či nikoliv...*“. Dále ve svém odvolání namítal, že správní orgán upřednostnil hledisko rychlosti a hospodárnosti řízení před objasněním skutečného stavu věci.
17. Žalovaný pak v napadeném rozhodnutí odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. Shledal totiž, že spolehlivost použitého měřiče byla příslušným ověřovacím listem ověřena a jeho platnost v době provádění měření trvala. Nad to doplnil, že ověřovací list je veřejnou listinou, u níž se presumuje správnost, a tedy není důvod o jeho správnosti pochybovat, když pro to neexistují konkrétní skutkové či právní důvody vyvolávající rozumnou pochybnost. K námitce spočívající v upřednostnění rychlosti a hospodárnosti řízení pak žalovaný sdělil, že se naopak ztotožňuje se správním orgánem I. stupně, který uvedl, že jeho závěry vycházejí z kompletního spisového materiálu, kdy byl zjištěn stav věci, o němž nebyly důvodně pochybnosti, a doplnil, že potřebný rozsah podkladů pro rozhodnutí vždy záleží na konkrétních okolnostech dané věci.
18. Žalobce v žalobě již naměřenou rychlost ani platnost certifikace měřicího zařízení nezpochybňoval, namítal však, že jeho jednání neohrozilo chráněný zájem společnosti.
19. Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále také jen „**zákon o odpovědnosti za přestupky**“) v ust. § 5 stanovuje, že „*přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin*“.
20. Materiálním znakem přestupku se rozumí jeho společenská škodlivost. To, že v definici přestupku je obsažen materiální znak, znamená, že ke spáchání přestupku může dojít pouze za současného splnění dvou podmínek: čin musí vykazovat znaky uvedené v zákoně (formální podmínka) a zároveň musí být v určitém minimálním stupni škodlivý pro společnost (materiální podmínka). Jinými slovy řečeno, k odpovědnosti za přestupek nepostačuje naplnění znaku protiprávnosti jednání, obecných znaků týkajících se pachatele a formálních znaků přestupku, ale jednání musí mít i určitý minimální stupeň společenské škodlivosti.
21. Žalobce namítal, že společenská nebezpečnost chování nemůže spočívat pouze v porušení poslušnosti anebo kázně, ale že měřítkem musí být vždy jiný člověk, zdraví,

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

majetek či obdobný statek. Uvedl, že chráněným zájmem společnosti v oblasti silničního provozu nemůže a nesmí být vynucování automatické poslušnosti vůči jakýmkoli pravidlům, která vytvořil stát. Shledal tedy, že jeho jednání by muselo být takové, které ohrožuje život, zdraví a majetek jiných, a jako takové se projevit jako negativní externalita ve sféře jiných osob, majetku či obdobného statku, aby bylo možné vyvodit jeho společenskou nebezpečnost.

22. K tomu soud však zdůrazňuje, že materiální korektiv společenské škodlivosti nemusí nutně spočívat v konkrétním reálném ohrožení společenského zájmu, ale postačí i ohrožení potenciální. Jak ostatně vyplývá např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2016, 6 As 187/2016-23, z něhož se podává, že „*v obecné rovině bude naplnění materiálního znaku přestupku splývat s naplněním formálních znaků, a to zejména u přestupků ohrožovacích. (...) Z tohoto pravidla potom existují výjimky, které však musejí být odůvodněny určitými významnými okolnostmi (...)*“. K uvedeným výjimkám však Nejvyšší správní soud odkazuje například na situaci, kdy dojde k překročení nejvyšší dovolené rychlosti o 2 km/h, k čemuž uvádí, že takové překročení nemá řidič možnost často ani zaznamenat. Což však není situace, jaká nastala v nadepsané věci, kdy došlo k překročení maximální povolené rychlosti o 15 km/h (po odečtení možné odchylky měřicího zařízení).
23. K první námitce žalobce tak soud s odkazem na ust. § 5 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky konstatuje, že žalobce vychází ze špatného předpokladu, pokud se domnívá, že pro možnost konstatování společenské nebezpečnosti není dostačující naplnění předpokladu pouze v podobě ohrožení zájmu společnosti, ale že musí dojít k faktickému porušení tohoto zájmu, respektive, že se následky jeho činu bezprostředně musí projevit ve sféře jiných osob, majetku či obdobného statku. Jak se totiž podává z odkazovaného ustanovení, jakož i z výše citovaného rozhodnutí, společenská nebezpečnost může spočívat i v „pouhém“ ohrožení zájmu společnosti – nad to dokonce potenciálním – není nutné, aby došlo k faktickému následku ve sféře jiné osoby, jejím majetku či projevu na jiném statku chráněném právem. K tomu lze doplnit, že zpochybnění ohrožení společenského zájmu by bylo namísto například tehdy, pokud by se jednalo o překročení rychlosti naprosto nepatrné, což by vskutku bylo významnou okolností, kterou by bylo třeba posoudit jako okolnost vylučující porušení nebo ohrožení právem chráněného zájmu společnosti, avšak to není situace, která by nastala v nadepsané věci. Žalobce překročil dovolenou rychlost o 15 km/h, nikoli tedy pouze nepatrně, nebylo tedy na místě zkoumat ohrožení společenského zájmu podrobněji zkoumat.
24. Žalobce zdůraznil, že v době spáchání předmětného jednání žalobce nebylo v prostoru tzv. Černokostelecké radiály v dohledu žádné jiné vozidlo, stejně jako tam nebyl přítomen žádný chodec ani cyklista, a tudíž v oblasti nebyl nikdo, koho by žalobce mohl svým jednáním ohrozit. Žalobce shledal, že jeho jednání tedy nenaplnilo materiální znak přestupku a že správní orgán nijak nedokázal příčinnou souvislost mezi překročením rychlosti v daném místě a čase a ohrožením života, zdraví, majetku či jiné hodnoty chráněné zákonem, pokud touto hodnotou nemá být pouhá poslušnost. Žalobce hodnotil posouzení materiální stránky jako čistě formální.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

25. K tomu soud však uvádí, že správní orgán I. stupně se materiální stránkou přestupku zabýval a jasně mimo jiné uvedl, že jednání, kterého se žalobce dopustil „patří mezi závažné ohrožovací dopravní přestupky. Při každé vyšší rychlosti, než která je zákonem povolena, je prokázáno, že řidič není schopen ovládat motorové vozidlo takovým způsobem, aby mohl bezpečně reagovat na situace předpokládané, které mohou nastat v silničním provozu a chránit tak zdraví nejen své ale i druhých a majetek občanů. Ing. E. M. si zřejmě neuvědomuje, že délka brzdné dráhy vozidla roste s druhou mocninou rychlosti a v případě náhlé kolize by potřeboval k zastavení z rychlosti, jakou jel, mnohem delší brzdnou dráhu, než při povolené rychlosti. (...) Tímto jednáním tak, (...) naplnil nejen formální znaky skutkové podstaty přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu, neboť jako řidič motorového vozidla překročil nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou tímto zákonem o více jak 15 km/h v obci, ale i znak materiální neboť nebezpečnost obviněného vyplývá jedna přímo ze skutečnosti, že je toto jednání kvalifikováno jako zvláštní skutková podstata přestupku v zákoně o silničním provozu, a jelikož by toto pojetí bylo možné považovat za zcela formalistické, je s ohledem na konkrétní okolnosti případu nutné uvést, že došlo k narušení zájmu společnosti na tom, aby v provozu na pozemních komunikacích nedocházelo ze strany účastníků provozu k porušování pravidel provozu a tedy k ohrožování ostatních účastníků silničního provozu. Dále je nutno zohlednit, že pozemní komunikace je projektována na určitou rychlost a ostatní účastníci silničního provozu ve svém rozhodování mají právo očekávat a předpokládat, že i ostatní pravidla provozu dodržují. (...) Obviněný by si měl uvědomit, že rychlou jízdou ohrožuje ostatní účastníky silničního provozu. Rychlá jízda může být příčinnou dopravní nehody, a to v důsledku delší brzdné dráhy, kterou rychle jedoucí vozidlo bezpochyby má, na rozdíl od vozidla, které jede předepsanou rychlostí, Obviněný musí jako řidič rovněž předpokládat, že se na vozovce mohou objevit nepředvídatelné překážky (např., vozidla, která měla účast na dopravní nehodě apod.), díky kterým by řízení vozidla jedoucího vysokou (nepovolenou) rychlostí nemusel zvládnout a zbytečně by tak mohlo dojít ke vzniku škody na zdraví a majetku ostatních účastníků silničního provozu.“ Rovněž správní orgán I. stupně uvedl, že s ohledem na to, že k přestupku došlo v obci, mohou se zde pohybovat chodci a cyklisté, a vozidlo, pohybující se rychlostí vyšší, nežli je ta povolená, pro ně může být nebezpečným. Takovému odůvodnění materiálního znaku přestupku pak z pohledu soudu nelze nic vytknout, neboť se jasně zabývá možnými důsledky žalobcova jednání, které představují ohrožení společenského zájmu, a tedy naplnění materiálního znaku přestupku.
26. Žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, který vychází z premisy, že „jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. Z tohoto závěru však nelze dovodit, že by k naplnění materiálního znaku skutkové podstaty přestupku došlo vždy, když je naplněn formální znak přestupku zaviněným jednáním fyzické osoby. Pokud se k okolnostem jednání, jež naplní formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží takové další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti, nedojde k naplnění materiálního znaku přestupku a takové jednání potom nemůže být označeno za přestupek“. Odkaz žalobce na tento rozsudek není případný, neboť v tomto rozsudku soud zdůraznil nutnost zabývat se

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

materiální stránkou přestupku v případech při nepatrném překročení nejvyšší dovolené rychlosti (zde o 2 km/h), a to při existenci takové významné skutečnosti, která by vylučovala, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti. V případě žalobce se neobjevily takové významné skutečnosti, které by vyloučily, aby jeho jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti, pro které by nedošlo k naplnění materiálního znaku přestupku a takové jednání by nemohlo být označeno za přestupek.

27. Oproti tomu Nejvyšší správní soud se v rozsudku ze dne 21. 9. 2017, č. j. 5 As 33/2017-36 zabýval překročením maximální povolené rychlosti o 20 km/h, což je případ bližší nadepsané věci. Zde soud konstatoval, že: *„podle Nejvyššího správního soudu v dané věci není sporné naplnění materiálního znaku přestupku, tj. společenské nebezpečnosti jednání stěžovatele. Zákon o silničním provozu stanoví maximální povolenou rychlost v obci, čímž chrání bezpečnost a zdraví obyvatel pohybujících se po komunikacích (či v jejich blízkosti) uvnitř obce. Překročením této rychlosti je porušen chráněný zájem, neboť při vyšší rychlosti než je 50 km/h není řidič schopen ovládat motorové vozidlo takovým způsobem, aby mohl bezpečně reagovat na situace předpokládané vyšší koncentrací silničního provozu v obci.“*
28. Konečně lze odkázat i na zcela aktuální rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2021, č. j. 2 As 212/2020-26, podle kterého překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o 8 km/h nelze považovat za zanedbatelné překročení rychlosti.
29. Stejně tak žalobcem odkazované rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, a sice ze dne 26. 4. 2013, č. j. 5 As 76/2011-78, není pro nadepsanou věc příléhavé, neboť se týká situace, kdy stěžovatel v popisovaném případě řídil motorové vozidlo, ačkoli nebyl držitelem příslušné skupiny řidičského oprávnění, nikoli překročení nejvyšší dovolené rychlosti. Další žalobcem odkazované rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2013, č. j. 4 As 133/2013-25 se pak sice rovněž týká překročení nejvyšší povolené rychlosti (v tomto případě ale mimo území obce), avšak dochází k závěrům, které žalobcovu argumentaci nepodporují, ba naopak. Nejvyšší správní soud v odkazovaném rozhodnutí totiž shledal, že *„obecně platí, že při naplnění formálních znaků jednání, jež je zákonem označeno za přestupek, jsou v běžně se vyskytujících případech naplněny i znaky materiální, neboť již naplněním daných formálních znaků je ohrožen či porušen zájem společnosti. Aby tomu tak nebylo, musely by v daném případě existovat významné okolnosti či zvláštnosti případu, které takový závěr vylučují. Podle názoru Nejvyššího správního soudu tomu tak však ve stěžovatelově případě nebylo. Překročení nejvyšší povolené rychlosti stanovené na 70 km/h o více než 20 km/h, tedy téměř o 30 %, a to na úseku pozemní komunikace nacházejícím se mezi dvěma křižovatkami, je natolik významné, že samo o sobě porušuje společenský zájem na dodržování pravidel silničního provozu a na bezpečnosti tohoto provozu. To, že v dané době mohl být provoz méně intenzivní, nemůže v žádném případě znamenat toleranci takto závažného porušování pravidel silničního provozu.“*
30. K tomu soud zdůrazňuje, že nastavení rychlostních limitů má své opodstatnění právě proto, aby nedocházelo při běžném provozu a za předpokladu dodržování pravidel provozu na pozemních komunikacích k ohrožování života, zdraví a majetku účastníků silničního provozu. Pokud tedy v posuzovaném případě žalobce naplnil formální znak přestupku, a dopustil se jednání popsaneého v § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona o

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

silničním provozu, pak právě překročením nejvyšší povolené rychlosti o 15 km/hod v obci naplnil i materiální znak přestupku spočívající v ohrožení života, zdraví a majetku osob, tj. znak spočívající ve společenské škodlivosti, kdy materiální znak byl naplněn tím, že žalobce svou rychlou jízdou ohrozil bezpečnost provozu na pozemní komunikaci v obci, tedy právem chráněný zájem, neboť při vyšší rychlosti, než-li je rychlost dovolená, dochází k situaci, kdy není ve schopnostech řidiče adekvátně reagovat na okolnosti, které v rámci provozu v obci mohou vyvstat.

31. Otázkou hodnocení absence konkrétního následku přestupku v silničním provozu se již Nejvyšší správní soud zabýval mimo jiné v rozsudku ze dne 21. 10. 2019, č. j. [9 As 145/2018-32](#), v němž rozlišoval mezi přestupky, kde odpovědnost nastupuje až v případě vzniku poruchového následku (majetkové škody, újmy na zdraví apod. - poruchové přestupky) a přestupky, kde odpovědnost nastupuje již v případě hrozby vzniku takového následku (ohrožovací přestupky). Dále konstatoval, že „[s]kutkové podstaty přestupků v oblasti silničního provozu jsou konstruovány ve značné míře právě jako ohrožovací. Je tomu tak proto, že chráněným zájmem je zde bezpečnost a plynulost silničního provozu. Charakteristikou tohoto provozu je hustota, intenzita, pohyb značného množství osob a věcí. Povaha provozu předpokládá vysokou míru sebekázně každého účastníka, dobrovolné a uvědomělé dodržování jeho pravidel, protože možnosti regulace, včetně zásahů proti porušování, jsou omezené. Riziko vzniku škod na životech, zdraví a na majetku je přitom trvale přítomné. Důležitou funkcí sankčních oblastí práva je preventivní působení na adresáty uložených povinností, ať již v rovině příkazů nebo zákazů. Jestliže k naplnění skutkové podstaty ohrožovacího přestupku postačí právě hrozba následků, je přestupek dokonán jednáním, které ohrožuje bezpečnost silničního provozu, aniž by bylo požadováno, aby došlo k poruchovému následku, tedy typicky k dopravní nehodě se škodami na zdraví či majetku. To, že k takovému následku nedošlo, nelze proto v rámci ukládání správní sankce u ohrožovacích deliktů zohlednit ve prospěch pachatele (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2019, č. j. [1 As 284/2018-32](#)). Absence škody na životě, zdraví a majetku tak sama o sobě nemá na posouzení závažnosti jednání žalobce přímý vliv.
32. Žalovaný tak není povinen prokazovat, zda došlo v posuzovaném případě ke konkrétnímu ohrožení určité osoby, a proto je argument žalobce, že se v dohledu nenacházela žádná vozidla, chodci ani cyklisté irelevantní. Jednalo se totiž stále o místo v obci, kde byla ponechána zákonná úprava nejvyšší povolené rychlosti 50 km/hod, a překročení této rychlosti o 15 km/hod je natolik významným porušením právní povinnosti, že nelze ani uvažovat o tom, že by zde mohla být dána nějaká okolnost, která by snížila nebezpečnost jednání tak, aby bylo možno konstatovat, že jednání žalobce nebylo přestupkem. S ohledem na to, soud rovněž nepřistoupil k provádění žalobcem navržených důkazů, za účelem zjištění míry zastavenosti, výskytu bytové zástavby, přechodů pro chodce, či hodnocení dané oblasti jako průmyslové, neboť takové provedení důkazů by bylo nadbytečné s ohledem na to, že skutková tvrzení, která by jimi případně byla prokázána, by nemohla být důvodem pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí (vzhledem k intenzitě porušení nejvyšší povolené rychlosti žalobcem). K tomu obdobě viz citace rozsudku v bodě 29 tohoto rozhodnutí ze dne 24. 10. 2013, č. j. 4 As 133/2013-25. Konečně tyto skutečnosti (bytová zástavba,

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

přechody pro chodce...) byly žalovaným zmíněny toliko ve vyjádření v žalobě, v žádném směru o ně žalovaný (ani správní orgán I. stupně) neopíral své rozhodnutí.

33. Konečně pokud žalobce namítal, že správní orgán nepřípustně překročil pravomoci svěřené mu Ústavou, pokud se nezabýval materiálním znakem přestupku, což odporuje dělbě moci v demokratickém právním státě, je opět třeba uvést, že povinnost zkoumání materiálního znaku přestupku může být akcentována pouze v případech, kdy se objeví takové významné skutečnosti, které vylučují, aby jednáním žalobce byl ohrožen nebo porušen právem chráněný zájem společnosti, což není případ žalobce. Pokud o naplnění materiálního znaku nelze pochybovat, není ani splněna premisa žalobce, ze které vyvozuje nepřípustné porušení Ústavy (ať už z hlediska dělby moci, pravomoci správních orgánů či poukazované zásady svobody), soud tedy ani tuto námitku porušení ústavních prepisů neshledal nedůvodnou. Pro úplnost soud dodává, že pokud se žalobce odvolává na zásadu *neminem laedere* (tedy nikomu neškodit), tato zásada patří mezi zásady vlastní soukromému právu, v oblasti veřejného práva - správního trestání mají svůj význam zásady odlišné (např. není trestního deliktu či trestu bez zákona, zákaz retroaktivity či analogie v neprospěch pachatele, princip subsidiarity trestní represe, *ne bis in idem*, presumpce nevin, individualizace trestu apod.).
34. K námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí z důvodu nevypořádání se s odvolací námitkou žalobce, že se správní orgán I. stupně nezabýval materiálním znakem přestupku, soud uvádí, že ani této námitce nelze přisvědčit. Z žalobcem podaného odvolání lze totiž vyčíst pouze dva hlavní odvolací body: použití měřícího zařízení bez platné certifikace a nesprávné upřednostnění hospodárnosti a rychlosti řízení před zásadou objasnění skutečného stavu věci. Žalobce v rámci své argumentace obsažené v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, která se týkala použití zařízení bez platné certifikace, uvedl, že správní orgán si zřejmě byl vědom skutečnosti spočívající v použití zařízení bez platné certifikace, neboť ve svém rozhodnutí uvedl, že při každé vyšší rychlosti, než která je zákonem povolena, je prokázáno, že řidič není schopen dostatečně ovládat motorové vozidlo. Bez dalšího vysvětlení žalobce odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45: „*zákon o přestupcích ani jiný právní předpis nestanoví přesnou hranici rychlosti jízdy motorovým vozidlem, jejíž překročení způsobí naplnění materiálního znaku přestupku. Správní orgány jsou povinny zkoumat vždy, když rozhodují, zda určité jednání je přestupkem či nikoliv...*“ Takové obecné citace a odkazy nemohou založit samostatný odvolací důvod (spočívající ve výtce, že byla správním orgánem I. stupně nedostatečně posouzena materiální stránka přestupku), kterým by se žalovaný měl zabývat, když z textu a struktury odvolání vyplývá, že se jedná pouze o součást argumentace žalobce týkající se odvolací námitky k nesprávnému měření rychlosti.
35. Též konstantní judikatura Nejvyššího správního soudu setrvává na názoru, že kvalita žalobních či odvolacích námitek předurčuje kvalitu jejich vypořádání (srov. např. rozsudek dne 26. 5. 2016, č. j. [2 Azs 113/2016 - 26](#)). Námitka k materiální stránce přestupku nebyla formulována dostatečně konkrétně na to, aby ji byl žalovaný povinen hodnotit, rozhodnutí žalovaného tak není nepřezkoumatelné. Žalobce námitku nedostatku posouzení materiální stránky konkrétně formuloval až v žalobě, soud tuto námitku podrobně vypořádal.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

V. Závěr

36. Městský soud v Praze tedy uzavírá, že žalobce se svými námitkami neuspěl, rovněž v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, a tak Městský soud v Praze proto dle § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu zamítl jako nedůvodnou.
37. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 17. prosince 2021

JUDr. Lenka Loudová v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.